

فن وکالت

به عنوان حرفه‌ای مستقل در طیف مشاغل حقوقی

چاپ پنجم

تألیف:

دکتر علی اکبر ریاضی

ترجمه

محمدحسین زاهدین لباف

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی

تهران - ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

سخنی کوتاه درباره مؤلف

اظهار نظر ناشر (یونگ بلود) درباره کتاب در هلند

مقدمه مترجم

نظر یک همکار

دیباچه

فصل اول: مقدمات

مبحث اول: قبول یا عدم قبول وکالت در دعوا

الف) سرگردانی در مورد نقش وکیل

ب) توصیف بی‌پرده از وظیفه وکیل

مبحث دوم: انگیزه مشروع وکیل برای قبول وکالت در دعوا

الف) نظام ارزشی و اعتقادی وکیل

ب) دیدگاه وکیل نسبت به مفهوم عدالت و خرد گرایی

ج) شانس موفقیت در دعوا

مبحث سوم: حق الوکاله

الف) حق الوکاله بر اساس درصدی از خواسته

ب) حق الوکاله بر پایه ساعات کار

ج) حق الوکاله ثابت

د) حق الوکاله مشروط به نتیجه

ه) حق الوکاله معقول و منصفانه

و) حصول اطمینان از وصول حق الوکاله

فصل دوم: تکلیف اثبات و نفی

مبحث اول: دعاوی مدنی

- الف) دو مفهوم متمایز از بار دلیل (۱) «بار دلیل اثبات» (۲) «بار دلیل نفی»، تأثیر متقابل آنها بر یکدیگر و اصطلاحات مربوط
- ب) خواهان همواره و خواننده در صورت دفاع اثباتی بار دلیل اثبات را بر عهده دارد
- ج) خواننده و خواهان عهده‌دار «بار دلیل نفی» نسبت به «دفاع انکاری» خود می‌باشند
- د) وصف «ظهور در صحت ادعا» برای انتقال بار دلیل نفی بر دوش طرف مقابل
- هـ) انتقالات بعدی بار دلیل نفی
- و) خواهان در صورتی بالمآل در تحمل بار دلیل اثبات خود توفیق می‌یابد و برنده می‌شود که وزن ادله او از وزن دلایل دفاع انکاری خواننده بیشتر باشد یا خواننده نتوانسته باشد بار دلیل دفاع اثباتی خود را تحمل کند
- ز) اجتناب‌ناپذیر بودن تبعیت از این روش اثبات در تمامی نظام‌های حقوقی جهان به‌عنوان یک مستقل عقلی
- ح) لازم‌الرعايه بودن این روش اثبات در دادرسی غیابی

مبحث دوم: دعاوی کیفری

- الف) بار دلیل در دعاوی کیفری اصطلاحی گمراه‌کننده است
- ب) معیار کفایت دلیل (یقین تهی از هرگونه شک معقول)
- ج) شیوه احراز کفایت دلیل بر اساس این معیار برای صدور حکم محکومیت
- د) معیار کفایت دلیل هنگامی که نسبت به امری با ماهیت کیفری در دادرسی مدنی اتخاذ تصمیم می‌شود

مبحث سوم: دعاوی اداری

- الف) ماهیت مُزدوّج خصوصی و عمومی دعاوی اداری
- ب) معیار کفایت دلیل در دعاوی اداری با توجه به طبیعت دوگانه (حقوق خصوصی و

عمومی) آن

مبحث چهارم: مصادیق تکلیف اثبات یا نفی

الف) در دعاوی مدنی

ب) در دعاوی کیفری

مبحث پنجم: مستند ساختن دعوا (ذکر چند نمونه از هر نوع دعوا)

الف) دعوی کیفری

ب) دعوی مدنی

ج) دعوی اداری

د) دعوی بین‌المللی

فصل سوم: مدارک و استدلالات

مبحث اول: تعریف مدرک یا مستند

مبحث دوم: استدلال و نقش آن

الف) ساختار استدلال (قیاس منطقی)

ب) ضرورت باز شناخت مدرک از استدلال

ج) باز شناخت استدلال حقوقی از استقراء در منطق

د) تمایز دلیل و توضیح از یکدیگر

مبحث سوم: استدلال صحیح (مُتَّجِج)

مبحث چهارم: استدلال بی‌ارتباط و استدلال باطل

الف) استدلال بی‌ارتباط

ب) استدلالات باطل

مبحث پنجم: پذیرش، ارتباط، وزن و قابلیت اثبات دلایل

- الف) قابلیت پذیرش و ارتباط
- ب) اصل آزادی، و استثناء الزام رد و قبول دلایل در امور مدنی
- ج) اصل آزادی استثناء ناپذیر رد و استثناء الزام قبول دلایل در امور کیفری
- د) اقرار در امور مدنی و کیفری
- ه) لزوم تعدد دلایل در امور کیفری بر خلاف امور مدنی
- و) محدودیت ارزش اثباتی دلایل به حدود دلالت آن
- ز) لزوم ارزیابی دلایل پس از ختم دادرسی
- ح) تعیین ارزش عددی برای قابلیت ارزش اثباتی انواع دلایل در دادرسی مدنی

فصل چهارم: قیاس اصولی

مبحث اول: ماهیت و اهمیت قیاس اصولی

- الف) ماهیت قیاس اصولی
- ب) رفع یک سوء تفاهم لفظی در زبان فارسی
- ج) اهمیت و کاربرد قیاس اصولی
- د) نقش قیاس اصولی در استنباط احکام شرع
- ه) قیاس مَعَ الْفَارِقِ

مبحث دوم: انواع قیاس (به اعتبار تصریح علت حکم در اصل)

- الف) قیاس‌های منصوص‌العله و مستنبط‌العله
- ب) قیاس قانونی
- ج) قیاس در منطوق و مفهوم

فصل پنجم: استراتژی و دادرسی

مبحث اول: هدف استراتژی و منطبق دادرسی

مبحث دوم: لزوم ابتکار در طرح دعوا و انعطاف در جریان دادرسی

الف) ابتکار در طرح، یا دفاع از دعوا
ب) استراتژی و انعطاف در جریان دادرسی

مبحث سوم: زمان و شیوه اقامه دعوا

الف) حل و فصل دوستانه

ب) شروع دعوا

مبحث چهارم: استفاده از آیین دادرسی به عنوان ابزاری برای اهداف استراتژیکی

الف) دسترسی به ادله نزد حریف (مستقیم و غیر مستقیم)

ب) یورش و فشار مستمر

ج) استراتژی تبادل لوايح: تنگ کردن حلقه محاصره

د) دادن کمترین فرصت دفاعی ممکن به طرف مقابل

مبحث پنجم: قانون ماهوی از دیدگاه استراتژی دعوا

الف) گزینش بهترین خواسته با توجه به اوضاع و احوال دعوا

ب) توجه به دو جنبه مسؤولیت و خسارت

فصل ششم: تنظیم لوايح

مبحث اول: نکات کلی

الف) یادداشت برداری

ب) ساختار لایحه

مبحث دوم: متن اصلی

الف) ترکیب متن

ب) پاراگراف بندی و زیرنویسی

مبحث سوم: اصول نگارش لوايح حقوقی

الف) عینیت

- (ب) انسجام
- (ج) احتیاط حقوقی
- (د) ترتیب استدلالات
- (ه) استفاده از زبان علمی
- (و) اصل اختصار و فایده کلام
- (ز) تسهیل فهم مطلب
- (ح) نگارش به یاد ماندنی

فصل هفتم: مدافعات شفاهی

مبحث اول: جلسه رسیدگی

- (الف) سرگردانی درباره هدف از برگزاری جلسه
- (ب) هدف از جلسه استماع از دید وکیل
- (ج) جلسه برای رسیدگی به پرونده است، نه جای خود نمایی وکیل
- (د) ظاهر و رفتار موکل در جلسه دادگاه
- (ه) نزاکت

مبحث دوم: ترتیب آماده شدن برای جلسه رسیدگی

- (الف) محتوا و سبک بیان مطالب
- (ب) خواندن از روی نوشته در دادگاه

مبحث سوم: احساس، رفتار و گفتار

- (الف) شیوه احساس
- (ب) شیوه رفتار و گفتار

مبحث چهارم: استفاده از وسایل سمعی و بصری

مبحث پنجم: دور اصلی و دور معارض مدافعات

الف) دور اصلی

ب) دور معارض

مبحث ششم: سوال از شاهد خود و سوال از شاهد طرف مقابل

الف) سوال از شاهد خود

ب) سوال از شاهد طرف مقابل

ج) سوال مجدد از شاهد خود و شاهد طرف مقابل

مبحث هفتم: گفتار آخرین قبل از ختم دادرسی

صد سوال صحیح یا غلط راجع به وکالت

جواب صد سوال صحیح یا غلط

نمایه

Professor A.A. Riyazi

Advocacy As an Independent Skill Within the Legal Profession

Translated and Researched by

Mohammad Hossein Zahedin Labbaf

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Tehran- 2019